

Lenka Rýdlová
Dějiny španělské jazykové normy a její kodifikace
(posudek vedoucího bakalářské práce)

Předkládaná bakalářská práce se věnuje jazykové normě španělského jazyka, jejím teoretickým východiskům a dějinám. Autorku zajímá norma ve smyslu „předpis“; teoretické obecnější úvahy o vztahu normy a jazykového systému, ať už ve významu coseriovském nebo jiném, nechává stranou.

Práce sestává ze šesti kapitol. Z teoretického lingvistického hlediska je nejzajímavější kapitola první, věnovaná definici normy a kodifikace a také teoretickému traktování těchto pojmů ve španělské a české teoretické literatuře. Druhá kapitola, nazvaná poněkud nejasně Gramatická část, předkládá stručný přehled gramatik španělštiny od nejstarších dob. Analogický přehled, tentokrát ale týkající se výslovně pravopisu a pravopisných příruček, nalezneme v kapitole třetí. Čtvrtá kapitola je věnována současné španělštině, konkrétně vývoji normy ve 20. a 21. století. Pátá kapitola se pak zabývá rozdíly mezi normou evropské a americké španělštiny a věnuje velkou pozornost Andrési Bellovi. Kapitola šestá shrnuje nejpodstatnější závěry práce.

Hned v úvodu svého hodnocení bych chtěl zdůraznit, že předkládaná bakalářská práce má vysokou úroveň. V některých parametrech – ve zvládnutí sekundární literatury, ve stupni osvojení terminologie a odborného vyjadřování, v grafické a jazykové přípravě textu (nenašel jsem v něm prakticky překlepy či chyby a i úroveň vyjadřování v češtině je velmi slušná) – dokonce převyšuje nároky, které se na bakalářskou práci kladou. Autorka sice nepřichází s vlastní koncepcí nebo vyhraněným názorem – téma práce vlastní přínos tohoto typu na bakalářské úrovni ostatně v podstatě vylučuje –, objem prostudované sekundární literatury a především schopnost uchopit téma v souvislostech tuto absenci bohatě vynahrazuje.

Z lingvistického hlediska jsou nejzajímavější – protože myšlenkově nejpodnětnější – úvahy o jazykové normě a její kodifikaci a zamýšlení nad polycentrickým charakterem španělské normy.

V obecné kapitole o normě se dle mého soudu autorce podařilo vystihnout zásadní rozdíl mezi normou českou a španělskou, pramenící ze zásadní odlišnosti jazykové situace v českých zemích na jedné straně a na španělsky mluvícím území na straně druhé. Oceňuji zejména u hispanisty neobvyklý ponor do bohemistické literatury o normě. Ukazuje se, jak jsou teoretické úvahy o normě závislé na jazykové situaci v konkrétní zemi. Havránkovská teorie spisovného jazyka a jazykové normy mohla v této podobě vzniknout právě jen na českém území. Autorka výstižně popisuje rozdíl mezi tím, co se spisovným jazykem míní na českém území a co ve španělském světě. Z prostorových důvodů může autorka pouze naznačit, že v poslední době dochází jak v českém, tak ve španělském uvažování o normě ke změnám: v českém prostředí tuto potenciální změnu přinášejí autoři vycházející z korpusové lingvistiky a zpochybňující pojem spisovného jazyka jako takového (F. Čermák, V. Cvrček), ve španělském světě představuje teoretické novum pojem polycentrické normy, autorkou stručně komentovaný v závěru práce.

K práci nemám žádné zásadní výhrady. Pro diskusi k obhajobě navrhuji dva dílčí náměty:

- Autorka opakovaně cituje Václava Cvrčka, předního propagátora nutnosti změn v české normě a kodifikaci. Co soudí o jeho teorii (konceptu) minimální intervence, a to jak obecně, tak i v aplikaci na španělštinu?

- K autorčinu zajímavému líčení dějin pravopisné normy bych chtěl dodat, že na stránkách Královské akademie jsou na tento podzim ohlašována nová pravidla pravopisu. Ohlášení je doprovázeno zdůvodněním, proč je nutné vydat nová pravidla.

Bakalářskou práci Lenky Rýdlové považuji za pozoruhodnou a plně ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 4. září 2010

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph. D

